

GRONINGER

Dingsdag,

COURANT.

den 18 Februarij.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen zijn voornemens, ten overstaan van derzelver Gecommitteerde, op Dingsdag, den 18 Februarij 1834, des voormiddags te elf uren, in een der Vertrekken in het Raadhuis dezer Stad, publiek, aan de minstaannemenden, uit te besteden de navolgende Werken, als:

- 1) De Leverancie van het benodigde Eiken-, Greenen- en Vuren Hout.
  - 2) Idem van Steen, Kalk, Cement, enz.
  - 3) Idem van Rongen, Spijkers en verdere IJzervaren.
  - 4) Het Repareren en Vernieuwen der Straten in deze Stad, voor één jaar.
  - 5) De Reparatie en gedeltelijke Vernieuwing der Brug over de Kapitale Gracht buiten de Kranepoort alhier; en, eene Afdamming onder het Kleinpoortje.
- Waarvan de Conditie, van heden af, ter Stads Secretarij ter lezing liggen.

GRONINGEN den 30 Januarij 1834.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDDEKINGE.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

RUSLAND.

PETERSBURG den 1 Februarij.

Den 24 Januarij heeft Z. M. de Keizer, in tegenwoordigheid van Z. K. H. den Prins van Oranje, de brandkommando's der 12 kwartieren der stad de revue doen passerend. Op een door den Keizer gegeven teeken, verzamelde zich het geheele kommando met den grootsten spoed op het plein der groote admiraliteit, en werd na de revue door Z. M. zeer geprezen.

In November is van Orenburg eene karavane van 328 kameelen, en van Troitzk eene andere van 1212 kameelen naar Bucharije vertrokken met eene waarde van 746,423 roebels aan koopgoederen.

De schapenteelt is een der voornaamste takken van industrie in Rusland. Het Moskouwer genootschap ter verbreiding der schapenteelt heeft sedert 1833 een tijdschrift nopens dezen tak der landhuishoudkunde uitgegeven. In hetzelfde vindt men een overzicht van het getal schapen, die in elke provincie gevonden worden. In Jekatherinoslow zijn 208,110 schapen; in de Skhodische Ukraine 253,906; in Pultawa 185,740; in Taurén 169,270, enz.

ZWITSERLAND.

ZURICH den 7 Februarij.

De Savoijsche geschiedenis heeft haar droevig einde bereikt. Bij het Sardijnische leger heeft de opstand geen werkklank gevonden; het volk nam daaraan geen deel. De heidendaden komen neder op het dooden van eenen, en het verwonden van twee tolbedienden, benevens het verbranden van eenige voorwerpen en registers, aan een Sardijnisch tolkantoor behorende.

De Bernsche dagbladen maken nog geen gewag van het niteengaan der troepen van Romarino. De Geneefsche dagbladen verhalen zelfs de inneming van St. Julien in Savoyje en het uitersten van den opstand in Chablais en Faucigny.

Voigens eene circulaire van het voorzittend Kanton, is de zaak kortelijk op de volgende wijze voorgevallen. Te Genève werden de van Nyon komende Polen werkelijk aangehouden en terstond naar het kanton Waadland, en van daar naar hunne depôts terug gebracht. De beide, die in Savoyje doorgedrongen was, had zich van het dorp Annemasse meester gemaakt, was voorts tegen Villé-la-Grand en verder tegen Thonon opgerukt, doch had geen werkklank bij de bevolking gevonden, en ging uiteen. Alleen de zich daarbij bevindende Polen bleven vereenigd en traden op Geneesch grondgebied terug, waar zij de wapenen nederlegden en onder het opzigt der militie gesteld werden. — Van eenen opstand in Savoyje maken de dagbladen uit de kantons Waadland en Genève nog geen gewag — Voigens deze mededeelingen, houden wij de berichten deswege voor verlicht.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

BERLIJN den 4 Februarij.

(Uit den Hamb. Correspondent.) Bijzondere brieven van eene achtbare hand, op gisteren alhier uit Weenen ontvangen, verzekeren, dat de op dit oogenblik bij de ministers plaats hebbende verhandelingen in verband staan met de handels- en tolbetrekkingen, welke Duitschland in het algemeen betreffen, met bijzondere in het oog houding der aangelegenheden van Holland en van België, en der vaart op de aan beide landen behorende deelen van den Rijn en de Schelde.

FRANKFORT den 9 Februarij.

Sedert eenigen tijd is er in Duitschland veel geschreven geworden voor en tegen de ondersteeling, dat de bekende Hauser niet door een' ander, maar door zich zelf van om het leven gebracht zoude zijn. Thans behelst de Dorf-Zeitung het volgende aan haar ingezonden artikel: »De gordijn, welke de geschiedenis van Kasper Hauser verborgen hield, heeft plotseling — waarschijnlijk door den druk der uitgeloopte 10,000 guldens — eene scheur gekregen, door welke men reeds zoo veel te zien gekregen heeft, dat het vermoelen van het praat-kamertje niet vergeefs geweest is. Niettegenstaande het stadsgerigt van Anspach, in no. 28 van den Neurenberger Correspondent, verklaart, dat van het geregtelijke onderzoek voor als nog niets bekend kan worden en derhalve datgene niet waar is, hetwelk, als uit die bron getrokken, verspreid geworden is, zoo kan men echter, tot troost dergenen, die in de zaak belang stellen, en die inzonderheid den armen Hauser van de verdenking, dat hij bedrieger en zelfmoordenaar geweest is, gezuiverd mogten zien, zeggen: dat men de afkomst van Kasper Hauser op het spoor gekomen en dat er de grootste hoop tot spoelinge oplossing van dit raadsel voorhanden is, uit welke oplossing alsdan ook die van het raadsel zijner vermoordning des te lichter zal volgen.» Op dit artikel laat de Dorf-Zeitung nog deze woorden volgen: »Ook de nadere omstandigheden zijn ons medegedeeld geworden; indien wij wisten, dat . . .»

Naar luid van bijzondere berichten uit Rome, van den 30 Jan., zoude ook de Pauselijke regering er nog voor weinige dagen aan gedacht hebben, om de jonge Koningin van Spanje te erkennen, en vleide men zich zelfs, dat de Koning van Napels insgelijks daartoe besloten zoude; doch scheen de verandering van het Spaansche ministerie te Rome een' zeer ongunstigen indruk te hebben gemaakt. — De geestelijkheid in Katalonië (de hoofdzetel der constitutionele partij) zond onrustbarende berichten naar Rome omtrent haren toestand. — De nederlaag, welke de partij der Carlisten tot dus verre in Spanje geleden had, werd alleen toegeschreven aan de vreesachtigheid en besluiteloosheid van Don Carlos; men meende, dat zijne zaak reeds lang beslist zoude zijn, indien hij zich slechts terstond aan het hoofd zijner partij had gesteld.

Ons dagblad maakt eenige aanmerkingen op de aanspraak van den Koning van Engeland, en zegt: »Wij hebben in dezelve groote vrees ten opzichte van Ierland opgemerkt, en dit verwondert ons niet; het Engelsche gouvernement, hetwelk de scheiding van België en Holland heeft goedgekeurd, uit hoofde van het verschil van godsdienst, van belangen en karakter, kan niet rustig zijn, wanneer het Ierland ook de scheiding hoort vragen, uit hoofde van verschil van godsdienst, van belangen en van karakter.»

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN den 12 Februarij.

Te Falmouth zijn berichten uit Lissabon ontvangen, die loopen tot den 2 dezer. Deze berichten, van de Pedroistische zijde herkomstig, zijn natuurlijk ten voordeelle voor die partij opgedischt en bevatten eene gebeele reeks van voordeelen, door de Pedroisten op de Miguellisten bebaald, met eene soort van voorspelling, dat de laatste het onmogelijk lang meer kunnen houden; bij eene nadere beschouwing blijkt het evenwel al ras, hoe opgesmukt deze berichten zijn; want al dadelijk brengen de drie eerste nummers, te weten de verhalen van den 3, 6 en 15 Januarij, ons niet verder, dan het reeds bekende innemen van Leira door den generaal Saldanha, en ofschoon nu de volgende verhalen van den 18, 22 en 30 Januarij insgelijks van voordeelen spreken, zoo is evenwel de slotsom, dat Santarem nog voor de Miguellisten houdt, en dat Saldanha zijn voornemen, om Coimbra te bemagtigen, almede niet ten uitvoer heeft kunnen brengen. Zie hier dan ook, hoe de zaak door eenen correspondent van den Morning-Post wordt voorgedragen:

»Bij de jongste berichten uit Lissabon, van den 23 l.l., werd het te Leira bevochten voordeel breed uitgemeten, als het voorspel tot bemagting van Coimbra, eene hoogst belangrijke stad en vesting, en het herstel der gemeenschap over land met Oporto. De stoomboot de George IV ontving zelfs bevel, om voor Figueras aan den

mond van den Mondego te gaan kruisen, tot het aanvoeren van voorraad en benoedigheden voor de zegevierende troepen van den generaal Saldanha, die, na het overmeesteren van Coimbra, ook dat fort moesten gaan bemagtigen. Coimbra was de leus voor al wie belang had bij de Pedroistische financiën en was hun Eldorado.

»Nu heeft men berichten uit Lissabon tot den 2 Februarij, en generaal Saldanha, in plaats van zijn voordeel te hebben vervolgd, door het veroveren van Coimbra en Figueras en het openen der gemeenschap met Oporto, is, zoo het blijkt, op zijne stappen terug gekeerd, om zich weder te vereenigen met het voor Santarem verbleven legerkorps. Het is waar, dat hij zich beroemt, op zijnen terugtocht het palladium der overweldiging, twee eskadrons van Chaves ruitery gevangen genomen, en, even als de draak van Wantley, al wat hem voorkwam verslonden te hebben; maar wij zien naar het terrein, hetwelk hij bezet, en naar de stelling der legers; wij bevinden, dat Don Pedro Santarem niet heeft bemagtigt en dat de schimmen van Santarem (zoo als men hen noemt) nog steeds de graven hunner makkers blijven verdedigen; dat Don Miguel zelfs op onderscheidene punten in staat is geweest aanvallenderwijze te handelen; en wij zien uit naar de nadere berichten, die ons bekend zullen maken met den waren staat van zaken op den Taag en den Douro, en die, zoo wij reeds uit enkele van Don Pedro's eigene rapporten opmaken, de verwachting geenszins zullen bevestigen, dat het verdrijven van Don Miguel uit de door hem bezette posten een volkomen einde aan den oorlog in Portugal heeft gemaakt.»

De Courier, de bovenstaande berichten medegedeeld hebbende, laat daarop volgen het extract van eenen partikulieren brief uit het hoofdkwartier van den hertog van Terceira, waaruit, onzes bedunkens, blijken kan, dat de moed en kracht der Miguellisten ten einde loopen, en er alzo reden is te gelooven, dat de burgerkrijg in Portugal, indien niet reeds werkelijk geëindigd, echter zoo nabij mogelijk het einde genaderd is. Het gezegde extract luidt volgende wijze:

»Quinta da Ribeira den 30 Jan.: Ik beloofde u te schrijven, als er nieuws zoude zijn. Thans heb ik u te melden, dat de Miguellisten ons dezen ganschen dag hebben bezig gehouden. In niet zeer grooten getale kwamen zij heden nacht te Valoda, en plunderden die plaats uit. Te laat werden wij daarvan ondertigt, en wij bekwamen tevens bericht, dat de vijand met eene sterkere troepenafdeeling was opgerukt, en reeds den weg op Lissabon had bemagtigt. Gij moogt u onze verrassing op dit nieuws verbeelden. Terstond braken wij naar de St. Anna-brug en naar Valoda op, waar een eskadron van het 11de regement kavallerie met ongeveer 20 lancers zich bevonden, en toereikende waren, om den vijand, ter sterkte van 700 man, weder over den Taag te drijven. Middelerwijl hield hij ons van over de brug in het gezigt onzer geheele armee met klein geweevruur en eenige kanonschoten bezig, om ons eene beweging te verhagen, welke hij in drie sterke kolommen van ongeveer 300 man tegen Saldanha had gemaakt, en welke troepen door een regement kavallerie verslagen werden. Nagenoeg 1000 man werden krijgsgevangen gemaakt, onder welke het geheele 16de regement van linie en vier vaandel. De Miguellistische generaal en zijn aide-de-camp werden ook gevangen genomen, doch de generaal wist weder te ontsnappen. De aide-de-camp is sedert aan zijne wonden overleden. Saldanha bevindt zich op eene halve mijl van Santarem, en ik hoop, dat wij spoedig die plaats met wapengeweld zullen vermeesteren, indien niet de vijand dezelve heden nacht of morgen ochtend verlaat. Ik verblijd mij u deze koding te kunnen mededeelen.»

Het pensioen, hetwelk de Belgische Koning nog voortdurend uit de Engelsche schatkist geniet, schijnt een struikelblok te wezen, waaraan onze Afgevaardigden zich volstrekt niet kunnen gewennen. Nog nauwelijks is het Parlement geopend, of reeds is dit stuk al weder ter bane gebracht.

Ditmaal is het de heer Robinson geweest, die begonnen is met te zeggen, dat hij de aandacht andermaal moest vestigen op de jaarlijksche rente, welke aan prins Leopold van Saksen-Koburg, tijdens zijn huwelijk met prinses Charlotte, was toegekend geworden. Men wist, dat de prins, toen hij het land verliet, om den Belgischen troon te gaan beklimmen, onder zekere voorbehouding, van die rente had afgezien. Gedurende de vorige zitting had het geachte lid voor Momonth aan den kanselier van den exchequer gevraagd, of er dien ten gevolge eenige gelden aan de schatkist waren uitgekeerd geworden, en ofschoon des kanseliers antwoord weinig verwondering in de Kamer had gebaad, zoo had het zulks wel bij het publiek gedaan; het gaf namelijk te kennen, dat, ofschoon de prins toen reeds anderhalf jaar buiten Engeland was geweest, de schatkist echter nog niet het geringste voordeel van zijnen afstand van het pensioen had getrokken; nu was er andermaal een jaar verlopen en hij vernam, dat de edele lord wederom hetzelfde antwoord moest geven. Na eene breedvoerige uiteenzetting der zaak, besloot de spreker met het doen eener motie: dat aan de Kamer verantwoording gedaan zou worden van de gelden, welke, sedert de komst van prins Leopold tot den Belgischen troon, uit deszelfs lijf enten in de publieke schatkist overgestort, of op eenige andere wijze door het Gouvernement ontvangen zijn geworden.

Het antwoord van lord Althorp heeft, even als het vorige jaar, ook wederom zakelijk hierin bestaan, dat, ofschoon men prins Leopold van geene verwijzing mogt beschuldigen, zijn aanzienlijk inkomen evenwel niet toereikend was geweest, en hij zijne schulden, die niet minder, dan 83,000 ponden sterling bedroegen, zoo zeer had laten oploopen, benevens het onderhoud van Claremont en Marlborough, dat een en ander tot dus verre uit de rente nog niet af betaald had kunnen worden.

De gevoelens der onderscheidene leden, die heutelings het woord voerden, liepen zeer uiteen; de heer Robinson protesteerde wel deugdelijk in zijn weder antwoord, van niet in het allerminst eenige blaam op zijne Belgische Majesteit te willen werpen, maar kon de opheldering van lord Althorp evenwel niet als voldoende beschouwen.

De motie eindelijk in omvraag gebracht zijnde, is hij meerderheid van stemmen doorgegaan.

Het onlangs plaats gehad hebbende geschil tusschen den minister lord Althorp en den heer Sheil is niet zonder gevolg gebleven. Eergisteren is de heer O'Connell daarop weder terug gekomen, doende het voorstel, dat er een commissie zou benoemd worden, hetwelk belast zou worden met het onderzoek naar de gegrondheid der tegen de Iersche afgevaardigden ingebrachte beschuldiging. Onderscheidene aanzienlijke leden van het Lagerhuis hebben dit voorstel, als nutteloos en weinig afdoende, bestreden, doch ten laatste is hetzelfde door het Huis goedgekeurd.

FRANKRIJK.

PARIJS den 11 Februarij.

De hertog van Orleans is steeds ongesteld en moet zijne kamer houden.

De Russische gezant, graaf Pozzo-di-Borgo, heeft gisteren avond een zeer lang gesprek gehad met den hertog de Broglie, en men verzekert, dat alle diplomatieke verschillen tusschen de hoven van Rusland en Frankrijk geheel vereffend zijn. Terwijl de maarschalk Maison te Petersburg met de meest mogelijke onderscheiding behandeld wordt, beijvert de graaf Pozzo-di-Borgo zich sedert eenigen tijd zeer, om meerdere beleefdheid dan te voren aan het kabinet der Tuilleries te toonen.

Al de opper-officiëren, die een bevel voerden in het leger van het Noorden, bevinden zich thans te Parijs.

Uit een artikel van het officieel blad van Turin blijkt, dat het Gouvernement van Sardinië reeds eenige maanden geleden kennis droeg van het plan der revolutionairen, om een' inval in Savoyje te beproeven, en dat daartoe de Polen van Bern zich met een aantal Italiaansche uitgeweken in een gedeelte van Zwitserland moesten vereenigen, alsmede, dat in de kantons van Waad en Genève wapens en ammunitie werden bijeengebracht, en bereids proclamatiën, om de militairen en burgers in opstand te brengen, in gereedheid waren. Alles doet overigens zien, dat de uitgeweken en vooral de Polen bedrogen geworden en in den valstrik geloopt zijn.

De Polen te Genève hebben zich naar den wil der autoriteiten geschikt en zullen naar Bern terug gevoerd worden.

De Polen, die op het meer rondgezworven hebben, bevinden zich gevangen op het kasteel de Rolle. Zij hebben geweigerd, zich goedwillig naar Bern te begeven en het Gouvernement heeft maatregelen genomen, om hen des noods met geweld te vervoeren.

Te Genève was het voimaakt rustig.

Volgens brieven van de Piëmontesche grenzen, is men te Chambéry en te Turin reeds begonnen een groot aantal personen in bachtenis te nemen, als verdacht van deel te hebben genomen aan de samenzwering der Polen. Het Gouvernement moet

meester geworden zijn van eene briefwisseling, waardoor vele inwoners der steden van Savoye en Piémont in ongelegenheid gebracht worden.

Ook moeten eenige Piémontsche uitgewekenen, welke zich in Frankrijk bevinden, niet vreemd aan het komplot geweest zijn, en de Sardijnische minister te Parijs gevraagd hebben, dat zij van de grenzen verwijderd, of zelfs naar Algiers gezonden wierden.

Van den 12den. De *Offic. Correspondance* deelt de volgende bijzonderheden mede, gedagteekend van Bayonne den 2 Februarij:

Monoso, Ferrere en Carasco zijn de kandidaten voor het ministerie van binnenlandsche zaken.

Zugaramendi staat met 160 man te Elisonde, waar hij zich versterkt.

Een piket karabiniers der Koningin heeft zich, onder het transporteren van 75 a 80,000 lira's, door eene Caristische bende laten overrompelen, die de gelden heeft ontfond.

Tusschen Napels en Madrid is de koerierwissel zeer levendig.

Van Perthus wordt geschreven, dat de gouverneur der Junquera in hechtenis genomen en naar Figueras is opgebragt, vermits hij het verspreiden en zingen van oproerige liederen had toegelaten. Men wilde ettelijke liederen in persoonsbewaring nemen, doch de notabelen hebben zich daartegen verzet, en deze geweldlaad voorgekomen.

Het legerberigt van Don Carlos, dnl. 29 Januarij, zegt, onder anderen, dat in het dal van Roncevaux en omiggende dorpen meer dan 400 geweren en verscheidene ladingen ammunitie verzameld waren; dat *Zamalcaregu* den 27 Januarij de Koninklijke wapensmederijen had omsingeld, en met de daar gevestigde troepen eene kapitulatie had gesloten, de navolgende artikelen houdende:

» Art. 1. De troepen, die zich in de smederijen bevinden, zullen er hunne wapens achterlaten, en alleenlijk hun equipment behouden. De officieren echter zullen hunne wapens behouden.

» Art. 2. In het voorgaande artikel zijn alle personen begrepen, die zich in de smederijen bevinden.

Art. 3. Aan alle personen, zich in de smederijen bevindende, zullen paspoorten worden uitgereikt, om zich te begeven naar zoodanige plaats, als zij zullen aanwijzen.

(Art. 4, 5 en 6 zijn van geen belang.)

Art. 7. De administrateurs zullen den 28sten en 29sten, en de troepen den 28 Januarij de smederijen uittrekken.

Art. 8. Ieder, die in de smederijen gevonden wordt als deserteur van *Karel V*, zal beschouwd worden als tot het garnizoen te behooren.

Art. 9. Indien eenig artikel aanleiding tot geschil oplevert, zal hetzelfde ten voordeele van het garnizoen worden uitgelegd.

De Carlisten hebben in de smederijen zestigduizend scherpe patronen, driehonderd geweren, een stuk geschut en eene vrij aanzienlijke approviandering gevonden.

Te Madrid werd veel van eene algemeene amnestie gesproken, als in den kabinets-raad voorgenomen, doch door den minister *Burgos* bestreden zijnde. Binnen weinige dagen zullen wij weten, wat daarvan zijn zal. Er wordt ook altijd veel van het erkennen van Donna *Maria* en van het bijeenroepen der Cortès gesproken.

— Uit Lyon deelt men, van den 7 Feb., het volgende mede: » Een jongeling, te Issengeaux gearresteerd, omdat zijn pas niet in orde was, werd gebonden en met een' gendarme te paard medegevoerd. Dit paard, schichtig geworden, werpt zijn ruitser in het zand en sleept den jongeling, welke met een touw aan den hals van het paard was gebonden, met zich voort. De ongelukkige kwam deerlijk om het leven: toen men het paard tegenhield, was het lijk aan stukken gescheurd.

— Uit Poitiers meldt men, dat men bij het kasteel van Millière, kanton de Couché, op een weiland, hetwelk men tot bouwland inrigtte, een' verwulfsden kelder heeft ontdekt, waarin meer dan tien wagens met buskruid waren geborgen. Dit kruid moet in vroegere tijden aldaar zijn begraven, dewijl er boomen op den kelder groeiden, die wel honderd jaren oud waren.

Van den 14den. Sedert eenigen tijd wordt te Brest van niets gesproken, dan van het romaneske avontuur, waarvan onlangs eene vroedvrouw de heldin is geweest. Twee vermoede mannen, verhaalt men, komen eensklaps bij haar binnen, zetten haar eene pistool op de borst, in de andere hand eene geldbeurs houdende, en gebiedden haar hen te volgen, om eene beroepsbezigheid uit te oefenen. Eene weigering was onmogelijk; zij wordt geblinddoekt, door hare twee leidsmannen door onderscheidene straten geleid en eindelijk naar een huis gebragt, waar zij verwacht, en met de meest mogelijke stilte naar de derde verdieping gevoerd werd. Men deed haar eene kamer hinnengaan, welke men zorgvuldig sloot en nam haar den dock van de oogen. In de kamer was niets, dan een eenvoudig bed, waarop eene gemaskerde vrouw lag, die hare hulp behoefde, en door die hulp een kind gelukkig ter wereld bragt. Maar nauwelijks heeft de vroedvrouw het onschuldige schepsel in hare handen, of twee vermoede mannen gebiedden haar, hetzelfde in het brandende vuur onder den schoorsteen te werpen. . . . Zij deinst van afschuw terug! . . . Het gezicht der tegen haar opgehevene dolken laat haar geene andere keuze over, dan te gehoorzamen. . . . en de verschrikkelijke misdaad is volbragt. Zij wordt hierop weder op dezelfde wijze naar huis gebragt en ontvangt daar eene rijke belooning. Nauwelijks op vrije voeten gesteld, gaat zij hare verklaring doen aan de politie en aan het parket van den procureur des Konings, waar zij den prijs der misdaad nederlegt. De politie, zegt men, heeft de overblijfselen van het arme kind gevonden.

(*Amoricain.*)

— Een in den nacht van Dingsdag te Parijs aangekomen koerier heeft van Napels dépêches medegebragt, waaruit zoude blijken, dat Koning *Frans II* meer dan te voren genegen zoude zijn, Koningin *Isabella* van Spanje te erkennen. Dezelfde koerier heeft tevens partikuliere brieven van dien Vorst voor *Lodevijk Philips* medegebragt. — Men weet, dat de Koning van Napels broeder der Koningin-Regentes van Spanje is.

BELGIE.

BRUSSEL den 14 Februarij.

De *Indépendant* deelt den volgenden partikulieren brief uit Antwerpen mede: Sedert het begin dezes jaars komen er van Holland hoogst aanzienlijke kapitalen naar Antwerpen over. Voornamelijk spreekt men te dezen opzichte van een onzer eerste bankiershuizen, dat alleen in de laatste zes weken twee en een half miljoen guldens in goud ontvangen heeft.

Deze spekulatiën doen den handel van Antwerpen levendig naar de volkomene en onbelemmerde, regtstreeksche gemeenschap met Holland verlangen.

— In het Antwerpsche *Journal du Commerce* leest men:

Wij hebben wederom aan te kondigen, dat een onzer groote schepen voor onzen handel verloren is. De *Phénomène*, een driemast-schip van 700 tonnen, dat sedert de revolutie werkeloos in de haven van Vlissingen lag, heeft thans verlof bekomen, om onder Nederlandsche vlag te varen. Dit schoone vaartuig behoort aan den heer *Rege* stortel uit deze stad.

ANTWERPEN den 15 Februarij.

In het *Journal d'Arlon* leest men: » Eene uit Brussel afgezondene estafette is laatstleden Zondag, te 6 uren des avonds, alhier aangekomen met dépêches voor den gouverneur en militairen kommandant der provincie. Men zegt, dat dezelve betrekking hebben tot onze geschillen met het militaire gouvernement der vesting.

» Eergisteren, Maandag, tegen zes uren des morgens, zijn talrijke detachementen van het garnizoen van Luxemburg uit de vesting vertrokken, zich naar onderscheidene punten begevende. Deze bewegingen schijnen toegeschreven te moeten worden aan de eerste bijeenkomst der militaire raden, welke op dien dag moest plaats hebben.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 12 Februarij.

De behandeling der zaak, betreffende den diefstal der juweelen van H.K.K.H. de Prinses van Oranje, is voor het hof van assises alhier bepaald tegen den 7 Maart aanstaande. *Constant Polari*, uit Wiek in het Zwitsersche kanton Tessin geboortig en thans 53 jaren oud, blijkt, volgens zijne eigene bekentenis, de eenige dief geweest te zijn, en in den nacht van den 25 September 1829 met eene ladder den muur van den tuin van het paleis des Prinses van Oranje overgeklimmen te zijn, eene ruit in eene glazen deur met klei bestreken en daarna in stukken gestooten te hebben, vervolgens, voorzien van eene dievenlantaarn en van posphorike zwavelstokken, eenige kamers te zijn doorgestaan, de juweelen-kast ontdekt, die geplunderd, den daartuit geroofden schat grootendeels in een bosch begraven, en zich daarop naar Lyon tot *Susana Blanche*, zijne bijzit, begeven te hebben; eerst na verloop van 17 maanden hebben zij te zamen dien schat wederom opgedolven, en zich over Havre naar New-York begeven, waar zij in Junij 1831 aankwamen, en *Polari* den naam van *Carrara* aannam. Ontdekt, en ook door zijne bijzit verraden, werd hij aan ons Gouvernement uitgeleverd, en schijnt hij tot volledige bekentenis gekomen te zijn.

Van den 13den. Z. M. heeft bepaald, dat de heffing van belasting op het gemaal, ten behoeve van steden en gemeenten, niet dan bij opcenten op de hoofdsommen van den Rijks accijns op het gemaal en volgens de bepalingen der wet op dien accijns zal mogen geschieden, zonder dat voor die heffing eenige andere of verdere plaatselijke reglementaire bepalingen zullen kunnen worden toegelaten, dan alleen voor zoo veel betreft den in- en uitvoer van aan die heffing onderworpen artikelen en de deswege hij uitvoer te verleene restitutie.

— Het getal troepen, dat gedurende den loop van dit jaar tot versterking van het leger in Oostindië zal vertrekken, is bepaald op duizend man. De vereeniging dier manschappen zal plaats hebben door vrijwillige werving en overplaatsing van militai-

ren van het leger, die zulks mogten verzoeken; terwijl in het ontbrekende zal worden voorzien door het uitloven van premien of het trekken van vrijwilligers uit de armee.

— Eergisteren is alhier overleden *Samuel Heymans Liben*, behoorende tot de Israëlitische Hoogduitsche gemeente, geboren den 17 November van het jaar 1732, te Hollitsch, eene landplek in Moravië, en dus den hoogen ouderdom van 101 jaren en bijna drie maanden bereikt hebbende. Ruim 80 jaren had hij dit land bewoond; hij laat eene weduwe van 80 jaren, benevens vijf kinderen na, en heeft tot op zijne laatste oogenblikken al zijne vermogens behouden.

— Uit Scheveningen deelt men ons het volgende mede:

» Dezen morgen (den 13den) zijn alhier door den stuurman *Arie Dijkhuizen*, voerende de visscherspink *Maria Elisabeth*, reeder *P. Varkenrisser*, aan wal gebragt vier schipbreukelingen, welke hij op de hoogte van Noordwijk-aan-Zee, ongeveer 10 mijlen van den wal, in eene kleine boot had ontmoet. Deze zeelieden waren afkomstig van een kofschip, dat in den avond van den 11 dezer door een ander vaartuig overzeild geworden, en kort daarna gezonken is. Een jong mensch van de manschap van het kofschip is daarbij op het andere vaartuig overgesprongen, doch de kapitein, die zijn schip niet wilde verlaten, is waarschijnlijk verdronken. De vier thans aan wal gebragte matrozen hebben nog ruim twee uren lang zich met vruchteloze pogingen, om hem te redden, bezig gehouden. Het gezonken kofschip droeg de naam van de *Vriendschap* en de kapitein heette *Cornis Gilles Prins*. Het kwam van Bordeaux en was met eene lading wijn naar Amsterdam bestemd.

PROVINCIE ZEELAND den 13 Februarij.

Een ijzingwekkend voorval, waarvan men bijna in de wereldgeschiedenis geen voorbeeld vindt, en hetwelk de pen bijna weigert ter neder te schrijven, vervult elks hart met een gemengd gevoel van medelijden en afgrijzen.

Het Engelsche brik *Déluge* sloeg op de Spaansche kust geheel om door eenen hevigen storm en eene stórtzee; de kapitein en eenige manschappen sloegen van boord en verdronken; aan de overige ongelukkigen, die aan boord bleven, gelukte het door alle krachtsinspanning het schip te rigten; doch het verdek was van den romp bijna gebroken, en daar het schip met hout geladen was, bleef hetzelfde genoegzaam drijvende. Zoo werd het door de Amerikaansche brik *William Thatsz* gevonden; doch wie is in staat de gewaarwordingen van den kapitein van laatstgenoemd schip te schilderen, toen hij aan boord van het drijvende wrak kwam, en daar slechts nog twee half levende rampzaligen vond, die zich — God! welk gevoelig hart verstijft niet van afschrik bij de gedachte aan het nameloos lijden dier ongelukkigen — negentien dagen zonder eenig gewoon voedsel bevonden, en door hunnen afgrijpselijken honger geperst, zich met vleesch en bloed hunner door den honger afgestorvene kameraden hebben gevoed. Werkelijk zag de kapitein twee misvormde lijken aan boord hangen, van welke het dikste vleesch aan armen en beenen was afgesneden, en wier lichamen geheel gevagneerd waren. Sidderende van zulk een afschuwelijk gezicht, liet de kapitein de twee half wezenloze zeelieden aan boord van zijn schip brengen en behandelen met al die menschlievendheid, die hun rampzalige toestand vorderde. Gisteren avond kwam de *William Thatsz* ter reede van Vlissingen met de beide nog levende ongelukkigen, en is heden naar Antwerpen onder zeil gegaan, na van dit ontzettend geval verslag te hebben gedaan.

MIDDELBURG den 14 Februarij.

Gisteren heeft een schippersknecht, met name *A. F. Heere*, varende bij schipper *Otte*, het ongeluk gehad, bij het afschieten van een jagtgeweer, hetwelk bij het tweede schot sprong, zich zoodanig aan de hand te kwetsen, dat de heer *J. H. Cornielje*, heel- en vroedmeester en lector bij de geneeskundige school alhier, heeft geoordeeld de hand te moeten amputeren, welke kunstbewerking door denzelfden, in het gasthuis, in tegenwoordigheid van eenige zijner kunstbroeders en een aantal leerlingen dier school, terstond is bewerkstelligd. De ongelukkige bevindt zich op heden vrij redelijk.

DORDRECHT den 12 Februarij.

Zekere *J. M. van Kelckhoven*, sedert het ontstaan der Belgische onlusten tot de vrijwillige verdedigers des vaderlands behoorende, en thans serjant bij het 1ste bataljon der 17de afd. inf., is in den avond van Zondag, den 2 dezer, van zijne ouders te Helmond naar zijn kantonement te Schijndel terug keerende, onder St. Oedenrode, gelucht de Koevering, jammerlijk omgebragt, zonder dat tot heden de daders van dien gruwelijken moord schijnen ontdekt te zijn.

ROTTERDAM den 14 Februarij.

Van Hamburg schrijft men, den 10 dezer, dat de Elbe voldrijft is, zoodat de schepen, die er zeilree lagen, niet durven vertrekken, en er ook geene uit zee kunnen aankomen. De vaart van en naar Haarbarg is nog niet gestremd.

De scheepvaart op de Elbe, welke sedert verscheidene jaren door de steeds toenemende verzanding zeer moeilijk was, liep gevaar van geheel gestremd te worden, althans voor zeer diep gaande zeeschepen, welke Hamburg niet meer bereiken konden. Om dit beletsel weg te nemen, heeft de Regering van die stad stoombagger-machines van Engeland laten komen, om de rivier uit te diepen.

— Tusschen Oldersum en Petkum, in de nabijheid van Emden, is, in den avond van den 28 Januarij, op de rivier een bootje verongelukt, waarin zes personen zaten. De lijken heeft men nog niet gevonden; alleen is eenige tuigaadje van het vaartuigje aangespoeld. Dit ongeluk is te meer te bejammeren, wijl zich onder de verdronkenen vier huisvaders bevonden, waarvan een eene vrouw met acht onmondige kinderen nalaat.

HAARLEM den 14 Februarij.

In België is de uitvoer van stroo verboden, doch men meldt uit het Limburgsche, dat, zoo dikwerf de militaire overheid van Maastricht stroo behoeft, zij een genoegzaam aantal troepen laat uittrekken, onder welker bedekking het benoedigde stroo wordt binnen gebragt; — dat op deze wijze laatstelijk 15 wagens uit Lanaeken zijn ingevoerd, zonder dat de Belgische tolbiedenden zich bij magte rekenden, om zulks te verhinderen. Men raadt het bewind van prins *Leopold*, om liever de verbodswet in te trekken, dan zich bij voortduring bloot te stellen aan de spottendheid van de bezetting der genoemde vesting.

Eerlang moeten de Belgische gedeputeerden beraadslagen over het budget der binnenlandsche zaken. Een der organen van de partij der liberale revolutionairen verzekert, dat men eene scherpe discussie te wachten heeft, en verheugt zich, dat de R.-Katholieke revolutionairen, bij de woordenwisseling van den 11den, over de zaak van Luik, hunnen tegenstanders den handschoen hebben toegeworpen. — Met wacht nu eerlang eene voordragt der wet, waarbij het openbaar onderwijs geregeld wordt. Zoo men zegt, zal de universiteit van Leuven worden afgeschaft, en zullen die van Luik en Gent behouden blijven.

OUDE PEKEL-A den 16 Februarij.

Eene edele, menschlievende daad vervult dezer dagen het hart van allen, die met dezelve bekend zijn en eenig gevoel voor stoute zelfopoffering hebben, met bijblijvende bewondering. Van daar dat eenigen zich gedrongen gevoelen, om door meerdere openbaarmaking ook anderen het genoegen te bezorgen, van zich met hen over het schoone eener grootsche, welgeslaagde zelfopoffering te verblijden, en tevens den achttingwaardigen menschenvriend welverdiende hulde toe te brengen.

Dingsdag, den 4 Februarij j.l., viel een 6jarig meisje van de smalle klapbrug, welke over het Benedenste Vallaat in de Oude Pekel-A ligt.

Door den hoogen waterstand stonden de Vallaatsdeuren open, en het afstroomende water stond buitengewoon, onwaadbaar hoog in de meer dan 36 voeten wijde kolk.

Het meisje, op hare kleederen drijvende, dreef midden in dezelve met den stroom voort. Eene groote menigte menschen snelde op het geroep van eenige kinderen ter hulp, maar niemand durfde zich in de gevaarlijke diepte begeven, omdat er wellicht voor hen geene hoop bestond, in het waagstuk te slagen.

Welke middelen ook ter redding werden aangewend, alles was vruchteloos, en schrik en verwarring vervulden de harten der menigte met angst. Dan — nu komt de heer *B. F. de Hoozon*, apotheker alhier, die op eenigen afstand woont, te voorschijn, werpt zijnen rok uit, dringt zich door de omstanders heen, springt (ongeacht echtgenoot en vader zijnde) in de gevaarlijke diepte, en het gelukt hem, het reeds zinkende meisje met de grootste inspanning zoo ver naar de overzijde voort te stuwen, dat het den omstanders mogelijk is het nu van een' anders wissen dood bevrijde kind verder te redden. — Maar nu zijn ook de krachten van den moedigen menschenvriend derwijze uitgeput, dat de helper zelf om hulp moet roepen. Nog eens spant hij al zijne krachten in en den omstanders gelukt het den braven man te redden. Geheel afgemat, werd de zedige menschenvriend, door een paar omstanders ondersteund, naar huis geleid, waar hij zich aan de bewondering der menigte onttrok. Daar aan vrouw en kroost terug gegeven, smaakte hij zeker de aangename bewustheid van een mensch het leven gered te hebben.

AANKOMST EN VERTREK VAN SCHEPEN.

Den 15 Februarij is met vracht van Amsterdam vertrokken kapit. *J. Beekman*, voerende het smakschip *Cornelia van Groningen*, gedestineerd naar Hull.

Mengelwerk.

EENVOUDIG EN ONKOSTBAAR MIDDEL, OM HET WILD LANGEN TIJD VOOR BEDERF TE BEWAREN.

De ervaring heeft, zoo als velen bekend zal zijn, geleerd, dat men het vleesch der

gedoode dieren langer voor bederf kan bewaren, indien men zorgt, dat hetzelfde niet aan eene dikwijls afwisselende temperatuur is blootgesteld, dan wanneer deze voorzorg niet genomen wordt. Minder bekend zal het misschien zijn, dat men in het zuiden van Frankrijk van deze opmerking, reeds sedert lang, partij getrokken heeft bij de bewaring van het gedoode wild.

De *Picote DEBONNAIRE DE Gif* heeft, in het eerste nummer van den *Cultivateur* des vorigen jaars, de in dezen gevolgd wordende handelwijze medegedeeld, welk berigt al spoedig ook door RUDER, in zijn *Repertorium*, Band XXIX, Heft V, No. 21, is overgenomen en medegedeeld geworden. Vertrouwende, onze lezers, en vooral hen, welke liefhebbers van wild zijn, met de mededeeling van dit zoo eenvoudige middel geene ondiens te doen, willen wij hier laten volgen, hetgene DEBONNAIRE DE Gif dienaangaande heeft medegedeeld, zonder echter voor het proefhoudende van dit middel in te willen staan. Het luidt als volgt:

"In Champagne en in andere zuidelijke departementen van Frankrijk legt men, ten einde het wild langen tijd voor bederf te bewaren, de hazen, patrijzen, korhoenders en ander wild, 't welk men in Januarij en Februarij op de jagt vermeerst heeft, zonder aftrekking der huid of zonder voorausanderopping, — even zoo als het door den jager gevangen is — kort nadat het gedood is geworden, in eenen hoop tarwe, haver, gerst of gierst (*) en bedekt dezelve daarna met het grante d'ikte van 15—18 duimen, doch zorge daarbij vooral, dat het wild den bodem, waarop de graanhoop gelegd is, niet aanraakt. Het akkers behandelde wild gaat niet spoedig tot bederf over en blijft zelfs tot aan April en Mei eetbaar en frisch. Mijn grootvader was jaarlijks gewoon zijn wild zoodanig te behandelen en te bewaren en 't hetzelfde na Paschen. Ook ik heb in het departement der Seine en Oise gewoon, met een even goed en gelukkig gevolg, deze handelwijze te volgen."

W.

*) Rogge, boekweit, rijkstak, boenen en misschien ook wel andere, die wantte slecht geleidende, zelfstandigheden zullen hier even goed als de door DEBONNAIRE DE Gif opgegeven deelen soorten voldoen.

MIDDEL, WAARDOOR MEN IN SCHOTLAND GEWOON IS DE EIJEREN VOOR BEDERF TE BEWAREN.

Van middelen, ter voorkoming van het bederf van de eijeren, zijn er van tijd tot tijd velerlei bekend geworden en minder of meer algemeen in gebruik geraakt. De wijze, waarop de Schotten in dezen te werk gaan, verdient, zoo wel wegens hare eenvoudigheid als wegens hare onkostenbaarheid, meer algemeen bekend te zijn, weshalve wij hunne handelwijze, zoo als die in het *Journal des Connaissances usuelles*, Mars 1833, wordt opgegeven, den lezers van dit blad zullen mededeelen.

De Schotten dan bewaren hunne eijeren op eene even eenvoudige als natuurlijke wijze voor bederf, door dezelve gedurende eene of twee minuten in kokend water te dompelen. Het eiwit verdikt zich bij deze indompeling aan de oppervlakte en vormt een dun vliesje, waardoor de schaal van het ei, aan den binnenkant bekleed, het binnendringen der lucht belet en gevolglijk ook het bederven der eijeren voorgekomen wordt (*). Bekend tocht is het, dat de lucht, hoe noodzakelijk zij ook voor het bestaan en de onderhouding der meeste wezens zijn moge, dikwijls echter ook de oorzaak hunner ontbinding en van hun bederf is, en ook bij het bederven der eijeren als eerste en voornaamste oorzaak moet worden aangezien. Deze handelwijze, om de eijeren voor bederf te bewaren, verdient, zoo zij proefhoudende is, verreweg de voorkeur boven het bestrijken derzelve met vernis, boven het indompelen derzelve in kalkwater, lijnolie, enz., en wel vooral ook, omdat zij minder kostbaar en minder omslagtig is.

Bij de Schotsche bergbewoners, de voogenaamde Hooglanders — zijn zeer vele huishoudelijke handelwijzen in gebruik, welke in het overige Europa nog geheel onbekend en overwaardig zijn, om nagevolgd te worden. Misschien wel, dat wij in dit blad, nu en dan, op sommige hunner economische inrigtingen en handelwijzen, voor zoo verre ons de betrekking zij, zullen tertijs komen.

(*) Misschien wel dat de in het ei bevatte lucht, minstens voor een gedeelte, door de warmte wordt uitgedreven en zoo ook medewerkt, om het ei minder vatbaar voor bederf te doen worden.

IETS OVER HET VERDRIJVEN DER PIER- OF AARDWORMEN UIT BLOEMPOTTEN.

Den verceders van *Flora* vooral zal het bekend zijn, dat de pieren of aardwormen (*Lumbricus terrestris*), welke bij ons algemeen onder den naam van dauwwormen bekend zijn en door de Duitschers misschien eigenaardiger regenwormen genoemd worden, hoe nuttig zij overigens ook in de huishouding der Natuur zijn mogen, niet zelden, vooral in Juni en Juli, en wel bepaaldelijk op de kleistreek, groote verwoestingen in de bloemtuinen en vooral ook in de bloempotten aanrigten, zoodat zij gezegd kunnen worden, regte kwalgeesten der bloemenweekers te zijn; en meermalen hebben wij het zien gebeuren, dat eene lieve schoone — zeker minder gevoelig, dan *WALKE'S Ferny*, — door de verwoestingen dezer dieren in regmatigen toorn ontstoken, hare poezel-hand wapende en, haren stand en hare bestemming vergetende, onmeedogend eene menigte dezer gehate gasten op eene wreedaardige, het menschelijk gevoel schokkende, wijze ombragt. Veelsoortig zijn de middelen ter verdriving dezer dieren voorgelagen, doch veelal leerde de ervaring, dat zij niet aan de verwachting beantwoordden en ongenoegzaam waren, om het voorgestelde doel te bereiken. In de *Annales de la Société d'Horticulture de Paris*, April 1833, p. 249, wordt een middel ter verdriving dezer ongenodigde gasten uit de bloempotten opgegeven, dat ook in ons land reeds met goed gevolg beproefd is geworden; potten opgegeven, dat ook in ons land reeds met goed gevolg beproefd is geworden; en gezegd wordt alle andere bekende middelen te overtreffen en volkomen aan het doel te beantwoorden. Wij willen dit middel hier mededeelen, in het vertrouwen, dat wij daarmede de aanbidders van *Flora* eene dienst zullen bewijzen en de gevoelvolle schoonen daardoor een middel aan de hand geven, met behulp van hetwelk zij — zonder haar gevoel geweld aan te doen — deze vijanden harer lieve, met zoo veel zorg gekweekte bloemen op eene even beleefde en fatsoenlijke als gemakkelijke wijze zullen kunnen verwijderen.

Indien men dan in eenen bloempot het aanwezen van dauwwormen ontdekt, zoo zoeke men in de eerste plaats de potscherf of het stuk leisteel, waarmede bij een goed bloemist gewoonlijk de opening onder in den pot, waardoor zoowel het te overvloedige water ontlast als bij droogte de vochten worden opgetrokken, gedekt is, zóó ver terug te schuiven, dat hij de genoegzame ruimte ter doorlating der wormen ontstaat. Hierop bedekt men de oppervlakte van den bloempot met tabaksbladeren en bestrooit dezelve met een weinig zand, opdat zij zich des te beter aan de aarde, waarmede de pot gevuld is, aansluiten. Den aldus behandelenden bloempot zette men vervolgens op eene twee tot drie duimen dikke, zeer vette en humusrijke aardlaag, welken grond men vooraf nog bovendien met eenig bloed kan vermengen. Is de bloempot, ter ontlasting van te overvloedig vocht, ook aan de zijden met openingen voorzien, zoo moet dezelve zóó diep in bovengenoemde aardsoort, die men steeds vochtig dient te houden, gezet worden, dat de zijde-openingen door de aarde bedekt zijn. De dauwwormen komen, zoo als bekend is, alle 24 uren ten minste één keer aan de oppervlakte, hetzij om lucht te scheppen, hetzij om het niet verteerde gedeelte des aardrijks, dat zij hebben binnengeslokt, uit te werpen. De tabaksbladeren zijn, bij deze reis naar hoogere gewesten, voor hen een onoverwinnelijk hinderpaal, dwingen hen naar beneden terug te keeren en bewerken, dat, op zijn langst na drie dagen, onze verwoestende gasten, in massa, de afreis uit den bloempot reeds hebben aangenomen, daarbij geen lust gevoelende, om andermaal hunne verlatene schuilplaats te bezoeken.

In plaats van tabaksbladeren, kan men zich, met hetzelfde gelukkige gevolg, hier ook van parkment, van de bladeren van den walnotenboom, van die van het bilzenkruid, enz. bedienen, zoo deze stoffen n.l. vooraf in een sterk afkooksel van snuiftabak gedoopt en geweekt zijn geworden.

VERVOLG der OPGAVE van ingekomene LIEFDEGIFTEN voor de door overstroming bekoefte Ingezetenen van Bellingwolde.

Bij den heer DE RANITZ: een coupon, ad f 12 — 37½; bij den heer VAN HERWERDEN: van N. N. f 3 — 00, en bij den heer SCHIM VAN DER LOEFF: van den heer G. f 5 — 00.

Nog heeft de heer DE RANITZ ontvangen, ten voordeele van de door overstromingen ongelukkig geworden Ingezetenen dezer Provincie: het bedrag eener pooneelrepresentatie, gegeven door eenige schutters, na aftrek der onkosten, ad f 35 — 50, en het bedrag eener intekening door de heeren officieren van het 1ste Bat., 1ste afd. schutterij van Groningen, ten voordeele als voren, ad f 38 — 00.

MAANDELIJSCH BIJENKOMST van de LEDEN der Akademie van Beeldende Kunsten, Bouw-, Toegepaste Werktuig- en Zeevaartkunde, te Groningen, op Dinsdag, den 18 Februarij 1834, des avonds te zes uren, in het Lokaal in de Pelsterstraat.

Namens de Directie:
R. DE RHOER OTTENS.

Het GENOOTSCHAP TER BEFORDERING DER NATUURKUNDIGE WETENSCHAPPEN zal, op Woensdag, den 26 Februarij, des avonds te zes uren, bij gelegenheid van deszelfs 33sten Verjaardag, eene Openlijke Vergadering houden in de Grote Concertzaal, waarna door Prof. P. VAN

LIMBURG BROUWER eene Redevoering zal worden gehouden en door Prof. TH. VAN SWINDEREN eene Bijdrage zal worden medegedeeld.

De Leden, welke abusievelijk geene Bewijzen van Toegang mogten bekomen, en de Buitenleden kunnen dezelve op den dag der Vergadering, des middags tusschen 12 en 1 uur, doen afhalen bij den Directeur-Penningmeester, Dr. G. A. STRATINGH, in de Heerestraat.

Daar ik van den 25 November 1833 af tot den 25 Januarij 1834 voor mijne eigene rekening eene Tentoonstelling van Schilderijen van Levende Meesters, in het Lokaal der Akademie *Minerva*, heb gehouden, zoo vind ik mij verplicht, mijnen openlijken dank te betuigen aan de geachte REGERING dezer Stad, als ook aan de Heeren DIRECTEUREN der bovengenoemde Akademie, voor de vereerende ontvangst en den bijstand, van Hun Edelen tot dit belangvol oogmerk ontvangen, door mij namelijk de Zaal der Akademie met de daarbij zijnde Lokalen voor den tijd van twee maanden gratis af te staan.

Ook betuig ik mijnen dank aan den Wel Edelen Heer P. VAN ARNHEM, President van het *Kunstminnend Genootschap*, welke, als ook de Medeleden, mij, bij gelegenheid der Prijsuitdeeling, op den 20 December 1833, met eene gulle gastvrijheid in hun Lokaal vereerd hebben, — en de goede ontvangst van hen allen zal mijne gedachten steeds met dankbaarheid vervullen; voorts kan ik niet afzien, mijne hulde toe te brengen aan de Heeren STUDENTEN, die mij met belangstelling en met hunne tegenwoordigheid hebben vereerd ten mijnen huize op de kunstbeschuwing van Teekeningen.

Daar ik met leedwezen bespeurd heb, dat het geëerde Publiek niet aan de verwachting bij zoo eene interessante daartelling verschenen is, hetgene ik wil toeschrijven aan het slechte jaarsizoen, dat ik j.l. ondervonden heb, hetwelk den ondernemer zware schade toegebracht heeft, betuigt hij bij deze zijnen dank aan de Heeren, welke hem gedurende zijn verblijf alhier met hunne tegenwoordigheid hebben vereerd.

Daar hij door vele Lieden van smaak alhier aangezocht is, om in deze Stad alle jaar eene VASTE TENTOONSTELLING te houden, zoo is hij voornemens, eerstdaags de INTEKENINGSLIJST voor dit der Kunst zoo belangrijk doel aan de Ingezetenen ter teekening aan te bieden.

Daar hij binnen acht dagen deze Stad denkt te verlaten, en hij meent, dat alles, wat betrekking heeft gehad tot deze Tentoonstelling, betaald is, verzoekt hij evenwel, in geval iemand iets van hem buiten zijn weten mogt te vorderen hebben, zich binnen dezen tijd ten zijnen huize te vervoege.

Na zich in het gunstig aandenken en de bestendige vriendschap van al zijne Begunstigers en Voorstanders der Kunst te hebben aanbevolen, heeft hij de eerbied met achting te noemen:

W. ESSER,

Directeur der Partikuliere Tentoonstelling.

GEBOORTE- HUWELIJS- EN STERFBERIGTEN.

Heden morgen verlostes voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER GERHARDA CATHARINA HOKSEMA, geliefde Echtgenoot van MEPPLE, Dr. J. E. SLOT.

den 8 Februarij 1834.

Heden avond verlostes van eenen ZON P. HOUWING, geliefde Echtgenoot van GRONINGEN, A. LE CLERCQ.

den 13 Februarij 1834.

Hoogezand den 14 Februarij 1834. Mijne geliefde Echtgenoot GERAIEN R. MEURSING beviel heden van eenen ZON.

J. A. HOOITES.

Op den 15 dezer is bevallen van eene DOCHTER ELISABETH ADRIANA HILBERG, geliefde Echtgenoot van G. ECKHART, Predikant der Evangelisch-Luthersche Gemeente, alhier.

Heden overleed, aan eene ongesteldheid van bijna tien weken, onze waarde en geliefde Moeder TJALLINA JACOBS ONNES, Wedw. JAN NERINGH, in den ouderdom van bijna 69 jaren. Strekkende deze tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

GRONINGEN, den 13 Februarij 1834. J. BUIRING.

Het behaagde den goeden God, onzen dierbaren Vader BETTE WILHEM LEMS TER LOO, in leven Graanhandelaar, in den ouderdom van 77 jaren, heden achtermiddag het tijdelijke met het eeuwige te doen verwisselen. Met voorbeeldigen ijver en getrouwheid droeg hij in de laatste dagen met Christelijke onderwerping zijn smartelijk lijden. Zijne nagedachtenis zal bij ons in zegen blijven!

MEPPLE, den 14 Februarij 1834. W. TER LOO.

L. TER LOO en A. TER LOO, geb. WARNDERS.

Heden overleed, tot onze bittere droefheid, ons jongste Zoontje LODEWIJK, oud 17 maanden.

GRONINGEN, den 14 Februarij 1834. A. HARDY.

BETZI BRULÉ. Vrouwen Stroochoedenmaker in de Stoeldraaijerstraat.

GRONINGEN den 15 Februarij 1834. Heden overleed alhier, in den ouderdom van bijna 80 jaren, AALTJE BERENDS, Konventualiane in het Anthony-Gasthuis.

Mijne teeder geliefde jongste Dochter HARMANNA MOLTMAYER, slechts 10 jaren en 6 maanden oud zijnde, werd mij heden, tot bittere smart voor mij en de mijnen, zeer onverwacht door den dood ontrukkt. Het bestuur des Alwijzen wensch ik daarin, door zijne ondersteuning, met Christelijke onderwerping te eerbiedigen.

GRONINGEN, den 15 Februarij 1834. E. K. BENTHEM.

Widw. wijlen Ds. H. MOLTMAYER. Dienende deze tot algemeene en bijzondere kennisgeving.

Tot mijne bittere droefheid, overleed heden morgen, te half vijf, aan de gevolgen van zenuwtoevallen, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot TIDDO SIJPKENS, in den ouderdom van bijna 45 jaren, mij nalatende vijf Kinderen, welke meerendeels hun verlies niet kunnen beseffen.

Strekkende deze ter algemeene kennisgeving.

GRONINGEN, den 16 Februarij 1834. GEERTJE FRANKEN.

P.S. De *Affaire* blijft continueren. Wedw. TIDDO SIJPKENS.

Heden overleed ons eenigst Kindje JOHANNES, in den ouderdom van ruim 10 maanden.

THESINGE, den 17 Februarij 1834. P. BUISMAN, Jz.

E. BUISMAN, geb. JANSSONIUS.

Deze algemeene strekke tevens tot bijzondere kennisgeving.

ONTBOEZEMING

OVER DE GODSDIENSTIGE DENKWIJZE: VROOMHEID EN REGTZINNIGHEID

in de HERVORMDE KERK, bijzonder met betrekking tot de LEERAARS, door R. ENGELS, Predikant te Nieuwolda. De prijs is 60 Centen.

Dit zeer belangrijk Stukje is gedrukt bij R. J. SCHIERBEEK, te Groningen, en is op HEDEN bij hem en alom te bekomen.

De VRIENDELIJKE VRAAG door eenen kleinen *Vriendenkring*, gedaan aan den Wel Eerw. Zeer Gel. Heer H. DE COCK, Predikant bij de Gereformeerden te Utrum, door onderscheidene Schrijvers reeds beantwoord, en veel licht door den zoo veel gerucht makenden Predikant DE COCK zelven eerstdaags ook nog zultende beantwoord worden, wordt met succes uitgegeven bij H. ECKHOFF, H. doch zijn van den DERDEN DRUK slechts nog weinige Exemplaren a 10 Cents te bekomen.

De GEMASKERDE ONTMASKERD, of de zoogenoemde VRIENDELIJKE VRAAG beantwoord, is te bekomen, voor 15 Centen, bij A. HAZELHOFF.

NATIONALE MILITIE en SCHUTTERIJ.

De ondergeteekende, J. ZUIDEMA, Zaakwaarnemer, wopende te Assen, Provincie Drenthe, doet aan de belanghebbenden uit de Provincie Groningen te weten, dat hij zich wil belasten met het bezorgen van PLAATSELIJKE VRIENDELIJKE VRAAG en SCHUTTERIJ. Hij belooft eene prompte bediening en staat voor alles in, wat deswege bij de Wet wordt ver-

